Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0224

Влошаващото се положение на политическите затворници в Беларус, по-специално случаят с Александра Пулинович

Резолюция на Европейския парламент от 18 юни 2026 г. относно влошаващото се положение на политическите затворници в Беларус, по-специално случаят с Александра Пулинович (2026/2766(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,

– като взе предвид член 150, параграф 5 и член 136, параграф 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че през януари 2024 г. 16-годишната Александра Пулинович беше задържана по делото „Черните славеи“ във връзка с графити срещу агресивната война на Русия срещу Украйна, беше поставена в наказателна килия и ѝ беше отказана правна защита и родителска подкрепа; като има предвид, че тя беше осъдена на повече от 10 години лишаване от свобода в рамките на процедура при закрити врата и впоследствие беше включена в „списък на терористи“;

Б. като има предвид, че случаят с Пулинович е илюстрация за това как беларуските органи използват законодателството за борба с тероризма, за да инкриминират младите хора по политически причини;

В. като има предвид, че режимът на Лукашенко системно потиска политическите опоненти, защитниците на правата на човека, журналистите, профсъюзните дейци, студентите, националните малцинства и гражданите, които упражняват основните си свободи; като има предвид, че 853 политически затворници продължават да бъдат произволно задържани при нечовешки условия;

Г. като има предвид, че случаите на Денис Ивашин, Павел Белоус,

Игор Алиневич, Олга Майорова, Елена Лазарчук, Александър Франтцкевич, Виктор Снегур, Едуард Бабарико, Николай Автухович, Владимир Гундар, Ирина Мелхер, членове на семействата Резанович и Карсаков, Степан Латипав, Вячеслав Орешко и много други показват сериозното влошаване на здравето и опустошителните последици от нечовешките условия на задържане, продължителната изолация и отказа от предоставяне на подходящи медицински грижи;

Д. като има предвид, че член 411 от Наказателния кодекс на Беларус системно се използва срещу политическите затворници за произволно удължаване на срока им на лишаване от свобода въз основа на изфабрикувани дисциплинарни нарушения, като се създава механизъм за задържане за неопределен срок и принуда; като има предвид, че от 2020 г. насам над 80 политически затворници са били осъдени съгласно тази разпоредба, някои от които многократно; като има предвид, че член 411 се използва за подлагане на задържаните лица на изнудване, принуждаване да търсят помилване от режима, участие в пропагандни дейности или сътрудничество с органите и че се е превърнал в инструмент за психически изтезания и политически репресии;

1. изисква незабавното и безусловно освобождаване на Пулинович и на всички политически затворници, пълната им реабилитация и пълното възстановяване на техните права; отново изразява непоколебимата си солидарност с всички политически затворници и техните семейства;

2. настоятелно призовава органите да сложат край на всички форми на малтретиране на политически затворници, задържане в изолация, отказ на медицински грижи и достъп до адвокати и свиждания със семейството, както и принудителен труд, и да разследват смъртните случаи по време на задържане и твърденията за изтезания;

3. решително осъжда политически мотивираното наказателно преследване на беларуски граждани, по-специално лишаването от свобода на малолетни и непълнолетни лица като Пулинович; осъжда злоупотребата със законодателството за борба с тероризма и екстремизма с цел да се криминализират изразяването на антивоенни позиции, младежкото несъгласие и солидарността с Украйна и да се потисне мирното несъгласие, а именно чрез повдигане на сериозни обвинения срещу млади хора, за да бъдат сплашени; призовава за премахване на списъците с терористи и екстремисти; настоятелно призовава беларуските органи да спазват Конвенцията на ООН за правата на детето;

4. осъжда системната злоупотреба с член 411 от Наказателния кодекс на Беларус като инструмент за политическо преследване

и произволно удължаване на срока на присъдите; призовава за незабавната му отмяна; изисква освобождаването и пълната правна реабилитация на всички лица, осъдени съгласно тази разпоредба; изразява дълбока загриженост за близо 50-те политически затворници, които продължават да бъдат лишени от свобода по член 411 и чиито живот и здраве са изложени на сериозен риск в резултат на продължителното задържане, строгия тъмничен режим и други форми на нечовешко и унизително отношение;

5. признава усилията на САЩ за освобождаване на политическите затворници; подчертава обаче, че освобождаването на затворници е мотивирано от загрижеността на режима за икономическото оцеляване и не е придружено от политическа трансформация или реформа, оправдаваща нормализирането на отношенията; настоява, че освобождаването на всички политически затворници и прекратяването на репресиите продължават да бъдат предпоставки за политически диалог и икономическо сътрудничество; изисква да се сложи край на принудителното депортиране на освободени политически затворници и на репресиите срещу техните роднини;

6. настоятелно призовава ЕС, неговите държави членки и международните партньори да положат по-големи усилия за освобождаването на всички политически затворници, включително като призоват пълномощниците на режима да предоставят сведения за състоянието и местоположението на затворниците, да наблюдават делата срещу политическите затворници и да им издават хуманитарни визи, както и да им осигуряват помощ за възстановяване на правата и практическа и финансова подкрепа;

7. призовава Съвета да разшири, укрепи и строго да прилага целенасочени санкции срещу всички лица и образувания, отговорни за политически мотивирани наказателни преследвания, репресии и изтезания;

8. призовава ЕС и неговите държави членки да подкрепят документирането на престъпленията, извършени от режима на Лукашенко, включително на равнището на ООН, и да подсилят търсенето на отговорност чрез международни механизми, например сезирането на Международния наказателен съд от страна на Литва и националните разследвания и производства, основани на извънтериториална и универсална юрисдикция;

9. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на върховния комисар на ООН по правата на човека и на фактическите органи на Беларус.